

S'Arenal de Mallorca

S'Arenal de Mallorca
 Butlletí informatiu del poble
 de S'Arenal, del terme de
 Llucmajor, el de Marratxí i
 la part rural del terme de
 Ciutat de Mallorca.
 Edita Associació de Veïnats
 Son Sunyer
 DIRECTOR
 Mateu Joan i Florit
 IMPRIMEIX
 Imprenta Atlante
 DEPOSIT LEGAL
 PM 473-80
 Publicitat i subscripcions
 Camí Canteres 132
 Telefon 265005 S'Arenal.

BULLETI INFORMATIU Nº 34

1 DE SETEMBRE DE 1983

PREU 50 PTES.

AMB MOTIU DE LES FESTES D'AGOST, S'Arenal de Mallorca HA ARRIBAT AL MOLINAR

Els petanquistes del Club de Petanca Andalus feren les seves festes a la seva manera: jugant a bolles.

Del carrer Vidal, surten quasi tots els artistes del Molinar. Aquí els veim en plena actuació.

Al Molinar, varen acabar les festes de carrer aquest cap de setmana. Varen acabar amb una processó mariner amb la Mare de Déu dels Remeis, patrona de la parròquia i més tard la representació teatral de la comèdia "Ca'n Miraprim". El dia abans hi havia hagut missa solemne amb ofrena de flors i de fruitx, va amenitzar l'oferta i va ballar el ball de la mateixa la Agrupació Fol-

A les instal·lacions del Portitxol, se va interpretar la comèdia Ca'n Miraprim. Molts d'artistes i molt de públic. N'Alexandre de la AA. VV., era entre els primers.

klòrica de Son Ferriol. Unes bones festes aquestes del Molinar, festes ben mallorquines amb moltes representacions teatrals totes en mallorquí a un poble que vol continuar essent ho.

Un poble que té molts de problemes, el principal dels quals és la carretera que el xapa de dalt a baix i és causa de molts d'accidents alguns d'ells mortals. La

Bell monument al Molinar.

Al Molinar, un dels mes bells clubs nautics de la zona. Només per barques. Els iots no hi poden atracar per manca de fondari de les seves aigües. Millor que sia així. Molts de pescadors se guanyen la vida davers el portitxol del Molinar.

Na Catarina Valls, està sempre envoltada dels més petits del poble.

setmana passada la víctima fou en Bernadet, un nin de 7 anys que va perdre la vida sota les rodes d'un cotxe que ciculava a massa velocitat. Això ha aixecat una onada de protestes tant a nivell de carrer com als mitjans de comunicació. Als diaris de Ciutat, hi hem pogut llegir cartes de protesta i és probable que aquests dies que venen n'hi vegem més.

ELECCIÓ DE MIS BALEARS

Aquesta setmana passada va tenir lloc a la Plaça Major del Riu Centre de les Meravelles la elecció de Miss Balears i de Miss Mallorca.

La elecció de Miss Balears va recaure en Na Maria de Lluç Mir, de 17 anys, anterior Miss Lluçmajor, llucmajorera y promesa d'En Tirapu, porter del Mallorca.

Miss Mallorca, fou na Iolanda Macies i Rigo de 17 anys, anterior Miss Palma, la Primera Dama d'Honor de

Miss Balears, és Na Maria Isabel Gavilan Giménez, abans Miss Eivissa i la Primera Dama d'Honor de Miss Mallorca, n'Alba Sola Mesquida de 17 anys, abans Miss Menorca.

Es una bona notícia per a la nostra zona, aquesta de que la mes garrida oficials del les nostres Illes sia llucmajorera. També ho és que per a la elecció, s'hagi elegit el marc incomparable del Riu Centre de les Meravelles de S'Arenal.

TELEFONS UTILS A S'ARENAL

A LA PART DE CIUTAT

Ajuntament . . . 227744
Tota casta de desperfectes a la via pública (entre les 13,30 i 15,00) . . .
227643-227644
Bombers . . . 281250-
290017
Residència de l'assegurança social . . 289100
Creu roja de Ca'n Pastilla . . . 264040.
Policia Nacional . . 091
Policia Municipal . . 092
Policia Municipal de S'Arenal . . . 267654
Serveis mèdics.490011

La Porciúncula 260002
Ràdio Taxi 255440.

A LA PART DE LLUCMAJOR

Ajuntament . . . 660050
Oficina de S'Arenal . . .
264071
Bombers . . . 660756
Policia Municipal . . .
661767
Guardia Civil . . 264121
Ràdio Taxi . . . 263080
Parròquia . . . 263265
Club Tots Junts . . .
265538
Associació de Veïnats . .
265005
Grues Sampol...264193

Subscriu-te a S'Arenal de Mallorca

BUTLLETÍ DE SUBSCRIPCIÓ

Nom _____
Carrer _____
Població _____ Tel. _____

M'interessa una subscripció:

☐ SEMESTRAL 600 Ptes.

Forma de pagament:

☐ Rebut domiciliat a un Banc

Banc _____ Suc. _____

Compte n.º _____ Titular _____

☐ Comptat _____ Firma _____

Ompliu aquesta targa i enviau-la al Camí Canteres, 132, S'Arenal.

JOVE IRLANDES SE MATA LLANCANT-SE D'UNA ALTURA DE VUIT PISOS

"Voste ja és el quart avui que me vol salvar!"

El matí del diumenge dia 14 d'agost passat, un turista irlandès va morir al llançar-se d'una altura de vuit pisos a l'Hotel Badia de Palma de S'Arenal.

Aques turista vivia a l'Hotel Kilimanjaro de dues estrelles, allà va passar la nit. Quan se va aixecar, va anar al Bahia de Palma i va pujar les escales o l'ascensor amb la idea d'anar al terrat però va trobar la porta tancada. Llavors, va anar al pis sisè, que està a vuit altures, i va esperar que qualqu obrís la porta de la seva habitació. Uns italians, ja d'èdat, sortiren i l'irlandès ens envestí entrant dins l'habitació, el matrimoni li va partir darrera pensant que els volia robar, el jove va anar cap a la terrassa i se llançà al buit, quan va toca l'asfalt va quedar amb molts d'ossos romputs practicament mort. Cam que encara li quedava un alé de vida, fou traslladat rapidament a Son Dureta, on va ingressar ja cadaver.

MITROS VIDEO CLUB

Carretera Militar, 258 - Telf. 26 80 60 - S'ARENAL (Mallorca)

Perque creia que U.M. salvaria Es Trenc

U.M., des de la seva posició al bell mig de la barca política, la pot fer derivar cap allà on vol. Per això hauria pogut posar-li un altre cap al nostre Parlament o, ara mateix, salvar Es Trenc. Però, per què hauria de fer tal cosa?

En primer lloc, per COHERÈNCIA: al seu «còmic» electoral, a una vinyeta parlava de «Crear espais naturals protegits» (no tan sols limitar altures... que ja veurem si es respecten). Al dibuix es veia un rètol dient «PARC DEL TRENC».

Llavors, per RESPECTE AL SEU ELECTORAT. Els que votarem U.M. ho férem perquè es diu MALLORQUINA. I com que qui estima Mallorca no la destrueix, nos guardarem com de caure de votar A.P., una de les màximes aficions de la qual és la urbanització intensiva, com ho han demostrat els seus homes a Magaluf, Palma Nova, S'Arenal i un inacabable etcètera. (I encara en braveja el seu cappare!) Si ara U.M. «Apeja» ens demanam si està justificada la seva presència a l'espectre polític.

Per raons COMERCIALS. Augmentar l'oferta d'un producte subvalorat fa envilir encara més son preu. I la nostra

oferta turística (la més subvalorada del planeta), la darrera cosa que necessita és ésser inflada.

Per raons geogràfiques. Sis mil persones (ara diuen que tres mil, però tant li fa) empenen molta d'aigua. I l'embruten. Les nostres aigües subterrànies s'estan salinitzant. I la conca subàlvea de Campos no podrà suportar aquestes xuclades.

Per raons socials. Campos, com per tot arreu de Mallorca, pateix de manca de braços al camp, i això a un lloc al que amb una mica de imaginació i un'altra mica d'ajuda del mateix Consell, es podria assolir una rentabilitat molt alta al conradís. La urbanització des Trenc detraurà encara més gent, creant fins i tot un buit que s'haurà d'omplir amb més genteta desarrelada de ca seva i empeltada de qual-sevol manera a un entorn social que els es estrany. v.g. S'Arenal, Calvià... Ja està clar que ens sentim solidaris amb la gent sense feina d'Espanya i del món, però els volem ajudar amb els nostres impostos, no amb l'ofecament de la nostra llengua, cultura i paisatge.

Per raons de qualitat turística. Ja veis quina casta de

gent ens du el «turisme social». Però si acabam d'è: el paisatge per allotjar més turistes, ens quedarem paisatge i sense turistes.

Per pura i simple vergonya. Mal va ésser prostit l'lorca per a alimentar els seus fills. Però fer-ho per a profit a una companyia estrangera, SCANDIAPLA converteix a tots en còmplices de proxenetisme, er ble de macarres, i ja és prou dolent ésser un poble vents. Però aquests, al manco, tenen una dignitat.

I per raons ECOLOGIQUES. (D'això n'ha parlat molt més sabuda que jo. Res a afegir.). I perquè si pensem davant dels nostres fills, i perquè amb doblers del món no es pot crear una platja com a perquè... i perquè... i perquè...

Sabent tot això, si U.M. hagués salvat Es Trenc hauríem estat molts més els que creguessin en ella a quatre anys. Però no ho ha fet. Ja s'arreglarà amb consciència. I com que jo m'he d'arreglar amb la U.M. ha perdut un afiliat, aquest:

PERE MOREY SE

★ UM i Es Tr

Supòs que tots aq a les darreres eleccions miques votaren "Unió quina", creient en el s mat mallorquí i me, amb tantes referències protecció del medi, duit un bon "chasco" vist que, a l'hora de l "UM" no se difer "Alianza Popular" en de la seva covardia de r que són la dreta pur

Jo, per descompta vaig votar, però en cor ho feren i que, ja qu recolzà la designació d llas com a President munitat Autònoma, r ren una certa sorpresi cis.

Ara, després de Trenc, més de quatr obert els ulls, però és tard per corregir. Dura haurem d'aguantar c amb Mallorca lo que sense comptar ni tan pinió dels que els var

Com podem deixar urbanitzin Es Trenc i tir al carrer a dir Què quedarà de Malk l'any 1987, poguem altra vegada els nostres tants?

A qui beneficiarà l zació d'Es Trenc? A i zena de capitalistes quatre venuts que reb quixos. A ningú més. ble de Campos, ni a M conjunt. Enganyarà ser memorable —per lo ver en la història del nc Sofia Alomar

Es Trenc pot convertir-se en un efervescent cau turístic semblant en aquest de Cala Major que es veu a la fotografia

La platja mallorquina d'Es Trenc potser s'urbanitzarà

Sebastià Verd

La Ciutat de Mallorca. — Una vegada més hem de parlar de la destrucció de la naturalesa que des de fa molts anys persegueix Mallorca. El Consell Insular, malgrat hagi aconsellat una rebaixa considerable en les possibilitats d'edificació autoritzades pel govern autònom de les Illes, va donar el vist-i-plau a la urbanització d'Es Trenc. L'excusa són les indemnitzacions que s'haurien de pagar pels drets adquirits a Escandianplan, l'empresa sueca que gràcies a la caparrudesa del batlle de Campos, Guillem Mas, ha aconseguit el que volia: permís per a urbanitzar Es Trenc o en tot cas prop d'aquesta gran platja, l'únic arenal verge que encara quedava als mallorquins.

El GOB ha publicat al periòdic «Balears» una esquila mortuòria donant el condol a tots els defensors de la naturalesa per la irreparable pèrdua d'Es Trenc i d'Es Salobrar.

El PSOE i el PSM han denunciat que aquesta només és la primera passa

de l'estratègia del govern autònom d'AP per a fomentar o al manco per tolerar l'urbanisme a la costa en evident contradicció amb les declaracions de Jaume Cladera, el conseller de Turisme, un dels independents en el govern conservador, que insisteix a defensar la impossibilitat de continuar urbanitzant prop de la mar.

Dues conselleries enfrontades

Hom veu per tant un horitzó polític molt conflictiu en aquestes matèries, un conflicte que es podria estendre fins i tot al mateix si del govern, ja que no semblen del tot conciliables les posicions de les conselleries d'Ordenació del Territori i de Turisme. La primera seria més fidel a les intencions del grup popular, mentre que la segona s'aproparia més al programa d'Unió Mallorquina, encara que Jaume Cladera no militi en aquest partit, la posició del qual ha estat del tot ambigua després d'haver defensat una protecció de

l'entorn que en aquest cas d'Es Trenc no s'ha pogut comprovar. Hem de tenir present que UM està ben relacionada amb l'empresariat hotel·ler i que aquest voldria no augmentar la competència al mateix temps que cada vegada més demana una protecció del paisatge com a infraestructura bàsica per al turisme.

De moment, però, la majoria de dreta que formen els conservadors i els regionalistes ha permès donar llum verda a la urbanització d'Es Trenc. La contradicció aparent entre una posició i l'altra no apareixerà i els socialistes, segons han dit, creuen que mai no s'exposarà en el moment de prendre decisions. La mobilització ecologista, per tant, no s'ha fet esperar. Ara manca que el tema passi a debat al Parlament balear, on sens dubte serà el primer gran debat polític després de la discussió dels pressupostos i, en tot cas, el primer important que tindrà lloc a la nova seu del legislatiu de les Illes, que ha adquirit el vell «Círculo Mallorquí».

GUARDERIA INFANTIL MATERNAL

Oberta les 24 hores!

Al seu serveix a:

Setges de Girona, 9 baixos

Tel. 269779 - Son Verí de S'Arenal

CAPONATA

© United Features Syndicate inc., 1955

Especialitat en
carn a la brasa

STEAK HOUSE

Festival

Hotel Festival

Platja de S'Arenal

Sortida n.º 5

Aquests darrers mesos, i dels sectors més puritans, hem rebut repetides queixes de gent jove nua a les planes de la nostra revista.

L'anar nu o quasi nu, és una realitat social a S'Arenal de Mallorca. Gent tota nua a nostres platges, especialment a les més petites i recollides, gent nua a les cases o particulars i, gent nua als bars de camareres... Uns bars que aquests darrers anys han posat de moda a S'Arenal. És clar que les copes són un poc més cares i que a elles agrada ser convidades però... que són unes miserables pessetes a canvi d'una estona d'agradable companyia? La barra del Bar Acuario al carrer Exèrcit Espanyol de S'Arenal està prou concorrida cada vespre. No és gens estrany donada la formosa gent i gent de les camareres i la exigüitat o petitesse dels seus uniformes.

Sheuying Lee és la mare, Mayling Lee és la filla i Jordi Lee és el pare. Fa 8 anys que habiten a S'Arenal, ben integrats a la nostra comunitat, comencen a parlar el català de Mallorca i en saben molt més que molts de castellans que duen molts més anys que ells a Mallorca. Regenten el Restaurant Xinés Oriental i el regenten bé. A l'estiu el seu restaurant sempre està ple de turistes i a l'hivern sempre està ple de mallorquins. Les vacances no existeixen per la Família Lee. Perquè fan bon menjar.

SNOOPY

En el preu hi ha inclòs un parell de salsitxes pel canet!

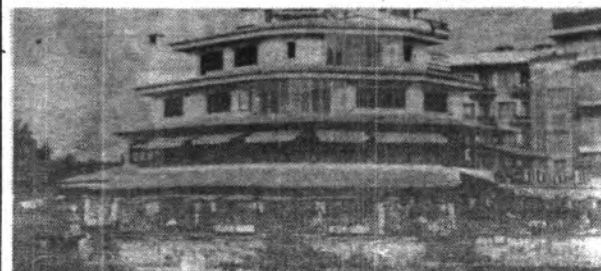

HOTEL BAHIA DE PALMA

Perruqueria per homes i per dones
Servei de restaurant

Sala de jocs
AL SERVEI DE S'ARENAL I DE MALLORCA

L'ARCADA

PIZZERIA RESTAURANTE

El Millor marc de la Platja de S'Arenal.
Les millors carns i els millors peixos.
Sense oblidar les delicioses pastes i PIZZAS
cuites amb foc de llenya.

Els petits del "Cafeteria Arenal" que entrenen dins el torrent dels Jueus, també van a jugar a Ca'n Prunes.

L'ORACIO DE LA MURTA

Jo t'esper, amic.
T'he esperat sempre.
Des de ma infantesa, escapçada y grisa, t'esperava en l'estel de l'aurora.

T'esperava amb el sol ardent a la pell, quan era jove i primilat.

I, amb una barreja de conformitat i rebellia, t'esper ara, quan el sol s'esgreia, esmenussant taronges.

Totes les meves tresques són plenes de l'espera.

Totes les meves cabòries són amarades amb la convicció de la teva arribada.

Sé que vendràs, amic, per fer teus els meus desitjos de pau i convivència; per ajudar-me a analitzar el vocabulari i a resoldre, amb paraules noves, les preguntes velles; per encendre el llumet blau dins el camina-caminaràs d'aquesta societat aperduada; per omplir de seny tots els raonaments.

Sé que vendràs, crivellant el silenci, per cobejar un afany, per acaronar una esperança, per redreçar una drecera.

Sé que vendràs quan l'home arribi al cim de la piràmide de la seva bo-

geria, quan arribi al vessant de la seva cobdícia.

Sé que vendràs per apagar els calius encesos de la pell i a encendre el foc de les idees, a ventar la flama de les paraules i a desglaçar les glaceres dels silencis.

Sé que vendràs a l'hora justa puntual com les fatzies, precis com la florida de l'ametller.

Sé que vendràs abans que l'home destralegi el darrer pi, enverini la darrera ona, eixugui la darrera font, enciment la darrera platja, o esmicoli el darrer paisatge.

El món obri dreceres d'una vacuïtat perillosa i, amb cada sotregada, s'endogala un valor, se sostreu una virtut, s'escanya una ideal, s'apallisa un sentiment, se romp una gràcia.

Sé que vendràs escampant murta i romaní, amb olor de festa.

I a la solidaritat, a l'Harmonia, a l'amistat i a la germanor, com digueren a En Llätzer, les diràs: Aixecauvos i caminau!

I multiplicaràs les espigues.

I guariràs les nafres.

I, sense espases flamejant, ni pistoles, ni rancors, solament desplegant el teu bagatge d'amor, restabliràs l'humanisme.

Però, alerta, amic, que tot el món és un Calvari, farcit d'armes noves, per crucificar la humanitat; i l'especulació i els cobdiciosos de poder, com nous Pilats, tenen a punt el ribell per rentar-se'n les mans.

Jo sé que sempre surarà la justícia en els teus actes, però ves amb cura, amic, que fins i tot de la justícia en faran mercaderia per vendre, objecte de consum, com si fos una llepolia.

Però tu sabràs subjectar-los amb la teva flaire de gorc i de muntanya.

Jo t'esper, amic, és igual si ets un déu o un menestral, un padacer o un camperol, un polític o un poeta, és igual.

Jo t'esper.
Com sempre t'he esperat.

Com sempre t'esperaré.

Capdepera, 1 de juliol 83

JOAN RAI

CARRUATGE ARREGUSSAT PER UN AUTOBUS

Aquesta setmana passada se va produir una averia quan col·lisionaren un carruatge i un autobús a Ca'n Pastilla.

El típic carruatge que freqüente S'Arenal de Mallorca a dins el terme de Ciutat, al de Lluçmajor no els hi deixen entrar, dificulten moltes de vegades el tràfic rodat. En el cas que il·lustra la nostra fotografia, el carruatge va invadir la carretera per on circulava l'autobús, de manera que la col·lisió fou inevitable. Afortunadament no se registraren víctimes encara que el cavall que tirava del carruatge va sufrir ferides de consideració.

LA PUNTA

Aprendre l'anglès

Si aneu a Londres aquestes vacances —si és per a un cap de setmana obligat podeu deixar-ho córrer— i passeu per davant del Covent Garden, poden caure en la temptació d'entrar a fer una queixalada al restaurant japonès que hi ha al costat mateix. Fareu ben fet. Diuen els experts en gastronomia de la capital britànica, que el restaurant Ajimura té la millor cuina japonesa de la ciutat.

I, a més, hi sereu perfectament atesos en un català escaient tant per l'amo de la casa, que es diu Iudaka, com per la seva dona —ara desvetillo el secret— que és de Mataró i es diu Enrica Cabot, com per la filla del matrimoni, la joveneta Akane (que en japonès vol dir flor).

Ella, la mataronina de Londres, entra a formar part de la junta del Nou Casal Català de Londres, el Catalan Center, que té un ampli programa d'activitats en perspectiva.

A l'Ajimura us podria passar com a aquell català que va entrar en un restaurant xinès de Nova York i va ser atès per tot de cambrers xinesos que parlaven gairebé a la perfecció el català. Quan va acabar l'àpat se li acostà un català, que era l'amo de l'establi-

ment, per a saber si havia quedat satisfet del menjar i del tracte rebut. Parlava, naturalment en la mateixa llengua que el client.

—Molt bé, excellent— va contestar aquell home que acabava d'arribar de Barcelona. Però el que més m'ha impressionat, que m'ha sorprès de debò perquè mai m'ho podia haver esperat, és que els vostres cambrers, ben xinesos com són, parlessin tan bé el català...

El propietari de l'establiment va canviar la cara de cop. Demanà al client que abaixés la veu i li va dir confidencialment:

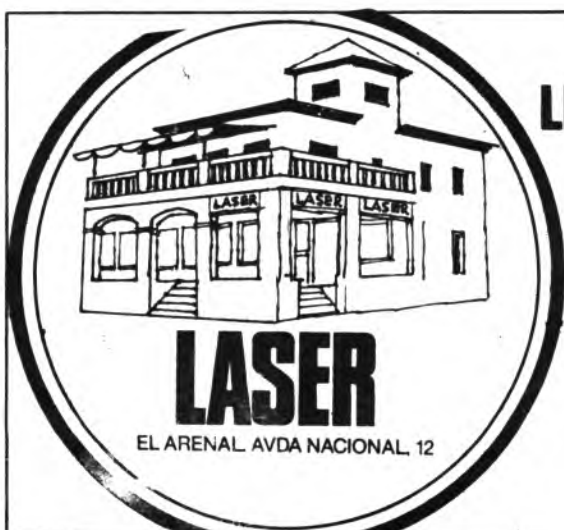
—Sí, amic, però feu el favor de no aixecar la veu. Els nois podrien sentir-vos...

—I quin mal hi ha en el fet que em sentin? Jo els agraeixo molt que hagin fet l'esforç d'aprendre el català com han fet...

—Sí, és clar. Però no voldria que us sentissin. Ells es pensen que estan aprenent l'anglès...

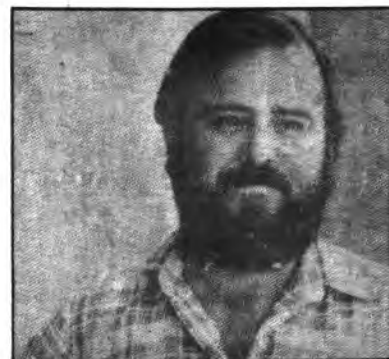
És un acudit que probablement ja coneixieu alguns de vosaltres. Però no he resistit la temptació d'explicar-lo, perquè venia al cas i per si algun lector encara no el sabia.

Pius Pujades

LES SEVES FOTOS
COLOR EN

1^{1/2}
HORA

Video Reportatges VHS i BETA

CONDOR

Noces - Comunion - Batetjos - Festes
Conferències - Excursions - etc.

Telefons 262192 - 269491.

El nudisme, una forma de vida diferent, molt més natural i eminentment familiar. (Fotos: Anna Boyé).

El nudisme és el primer esglaó de l'escala que porta a la forma de vida naturista, una manera de viure diferent, més natural i que de dia en dia aplega més seguidors. Actualment, hi ha a Catalunya dos càmpings naturistes i multitud de platges nudistes, la majoria simplement tolerades i algunes ja legalitzades, i gairebé totes conquistades per l'ocupació directa.

La sal de la vida dels qui viuen nus al sol

Ja fa anys que l'èxode massiu a la recerca del sol i la sal de les platges s'ha convertit en un fenomen important en la societat actual. I un fenomen que cada estiu esdevé multitudinari. Primer, els banyistes anaven autènticament tapats per una espècie de vestits de bany primitius que tenien més de vestits que de bany. A poc a poc, i tot amanit amb els escàndols pertinents, les dimensions d'aquests banyadors van anar reduint la seva mida. Les senyores van evolucionar del vestit que gairebé ho tapava tot al banyador i després al biquini. I els senyors, des d'uns banyadors que arribaven quasi al turmell, fins a uns fins al genoll i, després, cada cop més esquistats.

La carrera no ha parat, però. El *topless* ha esdevingut ja habitual a les platges, encara que no tant perquè encara, de vegades, provoqui algun escàndol. I el nudisme s'arrela cada dia més. Els mateixos organismes oficials han anat passant també des de la prohibició fins a la tolerància i finalment fins a legalització.

El nudisme és molt més, però, que banyar-se sense roba a la platja. "És el primer pas cap a la forma de vida naturista", assenyala Maria Fernanda, secretària del Club Català de Naturisme. Per als seus practicants, el nudisme és gairebé una filosofia, una forma de vida diferent, més natural. Una manera de viure que passa, d'entrada, per acceptar el propi cos, i acceptar-lo tal com és, sense roba per amagar-lo, i mantenir el respecte envers els altres. Després, hi ha una successió d'esglaons que es poden anar pujant, com l'alimenta-

ció vegetariana, la meditació naturista, l'acceptació de l'ús terapèutic de les forces i els productes naturals, etcètera.

"El nudisme és eminentment familiar", afirma Maria Fernanda. I explica els problemes que solen sorgir quan es vol practicar fora de la família: "Nosaltres, al Club de Naturisme, acceptem socis que vinguin amb la seva família. Persones soles, i especialment homes sols, som refractaris a acceptar-les. L'experiència ens ha confirmat que solen ser una font de problemes".

La porta d'entrada de tot aquest camí és el nudisme. Prescindir de tot vestit com a mitjà més natural de cara al desenvolupament de tota l'activitat humana.

El retrat-robot del naturista

D'ambdós sexes, entre trenta-cinc i quaranta anys, de classe mitjana, són les característiques que podrien formar el retrat-robot del naturista per excel·lència. Els nens accepten amb tota normalitat el nudisme fins als tretze anys. Després, comença una etapa crítica que sol arribar fins a la vintena, una edat en què molts retornen a la pràctica. Aquesta deserció temporal es pot explicar per diversos factors. D'una banda, és l'edat en què molts joves comencen a deixar de sortir amb els seus pares i ho fan amb els amics. Amics que, en la seva majoria no són pas naturistes. I, d'altra banda, és una edat crítica, en la qual costa més d'acceptar la pròpia nuesa.

Tot i la seva progressiva acceptació, els naturistes es veuen forçats a practicar el nudisme en un semianonimat, i a haver d'aguantar moltes vegades insults i crítiques. Per aquesta raó, molts naturistes trien, per practicar-lo, llocs ben allunyats de la seva residència, eviten de fer-ne tota propaganda i sobretot tenen un terror apocalíptic a les càmeres de fotografar.

Un potencial turístic per explotar

Actualment, a Catalunya existeixen dos càmpings naturistes i multitud de cales nudistes, algunes d'autoritzades com la de l'Home Mort, prop de Sitges, i la majoria de simplement tolerades.

El mateix director general de

Turisme de la Generalitat, Ramon Bagó, considera que és un tipus determinat de turisme que encara s'ha d'explotar a Catalunya. "És un turisme que s'ha de potenciar —ha assenyalat a EL MÓN—, però fent-ho tal com cal, és a dir, en recintes degudament tancats i senyalitzats, que tinguin un accés difícil, i dotats dels serveis sanitaris necessaris." El director general considera que és un procés lent per estimular un turisme exterior, però que s'està en el camí: "L'experiència del càmping 'El Toro Bravo' sembla que és bastant positiva. Parlo sovint amb els seus propietaris i m'han assegurat que funciona molt bé".

Ramon Bagó no és l'únic que creu que el turisme naturista pot experimentar un avanç important. Segons Xavier Bosch, membre del Club Naturista de Catalunya, "a Europa hi ha tres o quatre milions de persones que practiquen el nudisme esporàdicament, i estudis realitzats permeten afirmar que hi ha un potencial de vint milions de naturistes europeus".

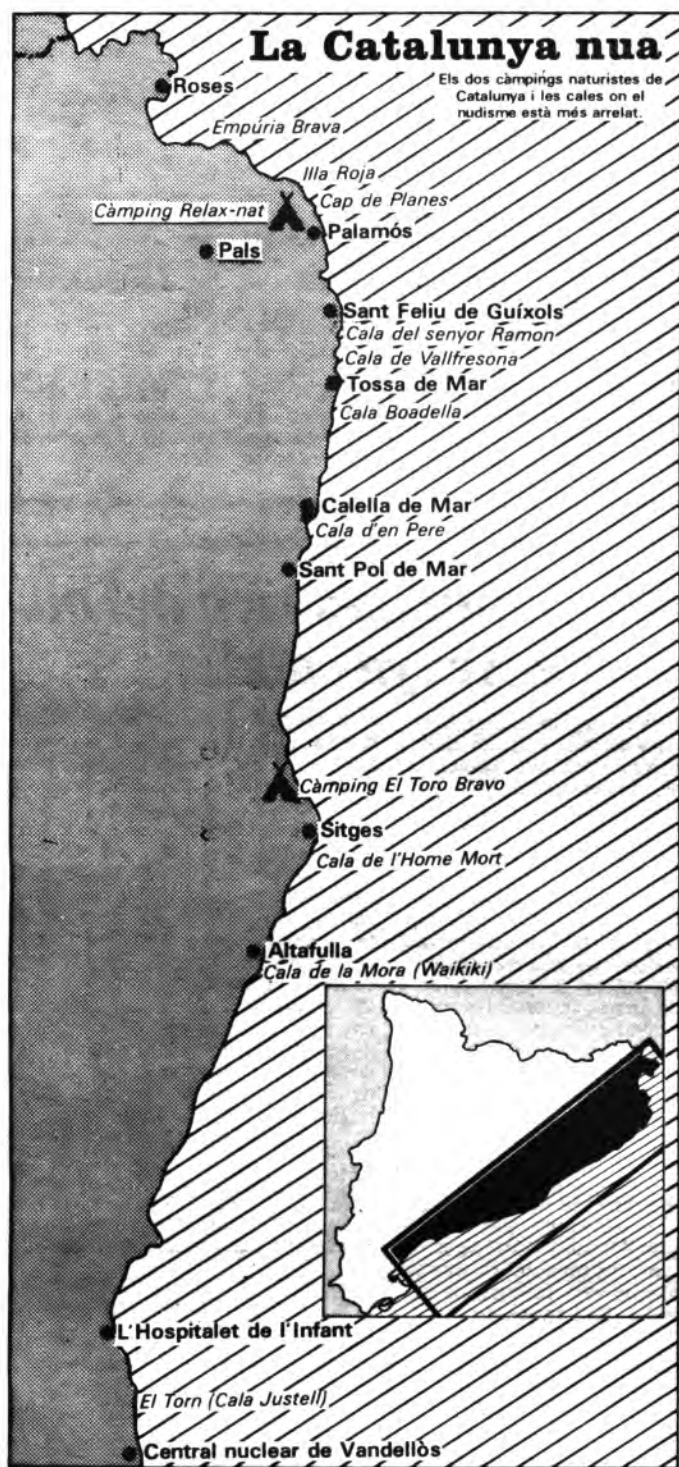
El nudisme a Catalunya

Les arrels del nudisme a Catalunya vénen de lluny. La primera pista significativa es pot trobar l'any 1893, quan Jaume Santiberi de Pinies estableix la primera casa de productes de règim, amb el nom de Farmàcia Kneipp. Les iniciatives es van anar multiplicant, fins arribar a l'any 1925,

Només hi ha dos càmpings naturistes a tot Catalunya, "El Toro Bravo", a Viladecans, i "Relax-nat" a Palamós.

Continua a la pàgina següent

Ve de la pàgina anterior

quan dos professors, Josep Castro i Nicolàs Capo, van obrir la seva escola naturista-trofògica. El professor Capo va ser el primer que propugnà el nudisme integral d'una manera més oberta i constant, incloent-hi també les pràctiques de nudisme social. Editava una revista que es feu famosa en cercles naturistes, anomenada "Pentalfa", i aconseguí adquirir un terreny, destinat a solàrium, prop de Gavà.

La Guerra Civil i la posterior victòria franquista anihilaren aquestes iniciatives, i el nudisme i el nudisme foren escombrats del país. No va ser fins als anys seixanta que els vegetarians es tornaren a reagrupar. Deu anys després, els naturistes tornaren a organitzar-se, tot i que per a la seva pràctica havien de traslladar-se al sud de França.

Després de moltes gestions, el 23 de març de 1978 va ser aprovat oficialment el Club Català Naturista, que ha passat dels seixanta afiliats que tenia inicialment als set-cents actuals. La costa catalana ja té moltes cales on el nudisme és una pràctica habitual, tolerada i, en alguns casos, autoritzada. I ja funcionen dos camps naturistes. Un, "El Toro Bravo",

a Viladecans, que consta d'una part naturista i una de "tèxtil" —tal com solen anomenar amb un to d'ironia els nudistes a les zones "vestides"—, inaugurat fa dos anys, i un altre, a Palamós, "Relax-nat" que s'obrí el 24 de juny d'aquest any.

En tot càmping naturista es busca la màxima tranquil·litat i el relax assegurat. Un ambient de pau i silenci difícil de trobar als camps "tèxtils". Per alguna raó aquesta és una premissa bàsica dels naturistes, buscar la pau i evitar les discussions. Cada estiu, als naturistes fidels se'ls una munió de turistes que volen aprofitar l'ocasió per passar les vacances d'una manera naturista. Aquests no iniciats, de vegades, són font de problemes. És el cas, per exemple, de gent que no gosa acabar d'alliberar-se de tota la roba. "En general, som tolerants —comenta Xavier Bosch, delegat del Club Naturista Català al càmping "El Toro Bravo"—, i deixem que la gent s'hi acostumi. Ara bé, hi ha coses que no es poden permetre, com que no es respecti el nu integral a la piscina del càmping. I és que de piscines n'hi ha moltes, però de nudistes només n'hi ha dues a tot Catalunya."

El nudisme és el primer pas per integrar-se en la forma de vida naturista. "No ens deslliurem només de la roba, sinó de moltes inhibicions", afirmen els seus practicants.

Per als aprenents

El primer esglaó per integrar-se en la forma de vida naturista és el nudisme. Alguns es paren en aquest graó inicial, però molts d'altres continuen pujant fins a dalt de l'escala. El nudisme, però, no es limita a treure's de sobre la roba, sinó que comporta també despullar-se de moltes altres coses, segons els iniciats. Els seus practicants asseguren que sentir-se còmode despullat, i no només a la platja, pot permetre desenvolupar una actitud més oberta i relaxada respecte als problemes i la conducta sexuals. Sense robes sota les quals amagar-se, moltes persones s'alliberen també de moltes altres inhibicions.

En una societat que ha fet de la roba un element essencial no és fàcil, però, acostumar-se a viure sense. Per això, els mateixos nudistes faciliten una sèrie de consells sobre la manera de familiaritzar-se amb el propi cos. Sis regles per als nudistes en potència:

- Acostumi's a despullar-se amb els llums encesos, i animi la seva parella perquè ho faci també.
- Habitui'n-se a dormir junts sense pijames o camises. Per mantenir la calor es pot afegir una manta de més.
- No s'obsedeixi per aïllar-se al lavabo. Una vegada estigui acostumat a compartir amb la seva parella el dormitori, gaudirà compartint també banys i dutxes.
- Practiquin un massatge mutu amb una loció corporal o ajudin-se a ensabonar-se al bany o a la dutxa. Digui a la seva parella quines són les parts del seu cos que li semblen especialment atractives i maques.
- No temi la nuesa en presència dels seus fills. Arribaran a familiaritzar-se millor amb els seus propis cossos si s'han familiaritzat amb el de vostè. Si té un nadó, doni-li de mamar sense vestir-se. Al nadó li agradarà i a vostè també.
- Passin els caps de setmana sense roba en la intimitat de la seva llar.

Iugoslàvia, paradís naturista

A nivell europeu, l'autèntic paradís dels naturistes és Iugoslàvia, terra d'asil dels turistes naturistes. La mateixa costa iugoslava, molt accidentada, ja facilita l'existència de platges nudistes. Però, a més, el govern iugoslau ha considerat que valia la pena d'estimular aquest turisme, que era un potencial considerable. Aquestes facilitats han provocat que a la veïna Grècia, des de fa un any, s'hagi aixecat la veda als nudistes. El socialista Papandreu va haver de tirar endavant la llei d'autorització del nudisme, que ha esdevingut una de les més polèmiques. L'església ortodoxa grega ha posat el crit al cel i, així com els comunistes demanen un referèndum sobre la permanència de les bases nord-americanes, exigeix un referèndum contra les bases del nudisme. Però el govern grec prefereix aguantar les envestides eclesiàstiques que no pas veure com augmenta la caiguda dels ingressos turístics registrada durant el 1982 i com prospera la competitivitat dels centres naturistes de la veïna Iugoslàvia.

A França, el nudisme està molt desenvolupat. La Federació Francesa de Nudisme compta amb més de dues-centes associacions i quaranta-cinc centres naturistes de vacances, amb més de cent mil associats. Unes xifres que permeten d'endevinar el desenvolupament de què ha arribat a gaudir el nudisme a França. No cal oblidar tampoc que els inicis del Club Naturista Català van tenir lloc a les reunions de naturistes catalans que se celebraven al sud francès. Còrsega, en canvi, manté una postura molt més restrictiva, i a l'illa el nudisme és molt mal considerat, tant per les autoritats com per la mateixa població. Una sentència de l'abril de 1982, dels tribunals d'Ajaccio, condemnava uns naturistes a un mes de presó i al pagament d'una multa de dos mil francs. Posteriorment, el recurs interposat va prosperar i la sentència es limità a una multa de mil francs. A Portugal no s'autoritza el nudisme, però la tolerància és usual, de manera que es procura fer els ulls grossos pel que fa als naturistes.

JAUME MASDEU

Dies agitats per als honors de l'esprai a la capital de Bèlgica

Nacionalistes flamencs

Esborren la toponímia francesa dels rètols

Brusel·les. — La qüestió lingüística ha ressorgit a la capital de Bèlgica, oficialment bilingüe, amb una guerra de esprai que lluren els oficialistes, partidaris d'una doble denominació de les vies i ciutats flamenques, i els nacionalistes, que volen veure reconeguda amb caràcter exclusiu llur pròpia toponímia.

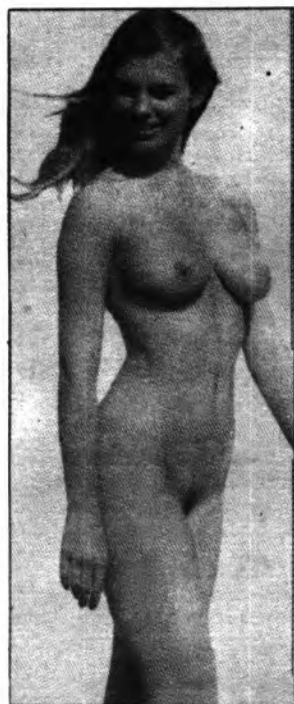
Aquesta nova guerra es llura en les carreteres de sortida de Brussel·les. Els flamencs tapen

amb pintura negra les denominacions franceses i, immediatament després, els oficialistes restitueixen amb esprai blanc la toponímia francesa.

Brussel·les, una aglomeració de dinou municipis envoltada per un territori d'expressió flamenca, és un trencaclosques polític-lingüístic. Les àmplies autonomies de què disposen les regions no han servit per a resoldre el problema de la capital.

els Jueus a la part de Llucmajor està fet un desastre. ansaren de repetir-ho. La nostra càmera ha captat l'es-la que impedeix la circulació rodada, i els dos cotxes que olts de mesos que estan aparcats al mateix lloc. Les her- creixen espereuses al seu redós en son testimoni elo- bxo a la millor zona turística de la Mediterrània segons diuen els intesos.

Ella és joveneta i bella; li agrada deixar-se fotografar tal com és.

A la universitat més rica del món s'ensenya català

S abut és que els Estats Units d'Amèrica és un dels països més rics del món. D'entre els cinquanta estats que formen la república federal, Texas és un dels que tenen la renda per capita més alta. Sens dubte, el descobriment de petroli a començament de segle n'ha estat causa decisiva.

Popularment, parlar de Texas als Països Catalans, és parlar de Dallas i l'inefable J.R. (a qui aviat veurem parlar en català pel tercer canal de TV), petroli, barrets i pantalons texans, Houston i els vols espacials, el pas il·legal d'emigrants per la frontera mexicana, etc. Però a Texas, hi ha altres coses que, potser per haver estat poc divulgades, són poc conegudes.

Austin, una ciutat que té una població que no arriba al milió de persones i que és la capital de Texas, gaudeix de la universitat —University of Texas— més gran del món, per la seva extensió. En aquesta universitat —on es poden cursar tot tipus d'estudis— estudien cinquanta-quatre mil persones de nacionalitats molt diverses encara que, majoritàriament, són gent del país. A part de ser la universitat més gran del món, la Universitat de Texas té també un altre rècord remarcable: és la universitat nord-americana que té

el pressupost anual més gran. Prefereixo no marejar el lector i no donar xifres exactes, però he de dir que aquest pressupost ultrapassa amb escreix els pressupostos universitaris generals de tot l'Estat espanyol.

Fa cinc anys arribà a aquesta universitat el medievalista català i soci de la North American Catalana Society Anton Torres-Alcalà. Després de diverses gestions per aconseguir-ho, assoleix d'incloure a la universitat més rica d'Estats Units i del món l'ensenyament de la nostra llengua. Paral·lelament en aquesta fita, gestiona ampliar la part catalana de la biblioteca de la universitat. En tres anys, es passà dels dos mil volums inicials a gairebé trenta mil que hi ha ara. El mig centenar d'alumnes de català de la Universitat de Texas no es podran pas queixar per manca de bibliografia adient.

A la magnífica tasca del professor Torres-Alcalà, a Texas, cal afegir la feina important de Joan Oró, David Cardús, l'American Institute for Catalan Studies, etc. Tots ells, cadascú des del seu lloc, prestigien la nostra mil·lenària nació mediterrània.

Xavier Tudela
(Vice-secretari general de l'IPECC)

BAR DON BENITO

obareu be amb
cky i en Miquel

rnacional Pub

Don Benito
e Sant Bartomeu,

del Camp de Fút-

IAL DE MALLORCA

CAFETERIA SANT DIEGO

COQUES DOLCES CADA DIA
I AL VESPRE MUSICA DE PIANO

ERIA ITALIANA

**CAVALLINO
ROSSO**

CIALITAT EN:
IENJARS TIPICS ITALIANS

IRER JOAQUIM VERDAGUER, 17 -
263619 - S'ARENAL DE MALLORCA

ALBORADA
RESTAURANTE GALLEGO

Carretera Militar, 269
Teléfono 26 07 25

EL ARENAL
PALMA DE MALLORCA

MOLINAR

Els moliners, feren ofrena de les seves flors i dels seus fruits, a la Mare de Déu dels Remeis, patrona de la Parròquia.

El coro és poc nombrós però selecte.

Els més petits, vestits a l'antiga, asseguts també com se feia temps enrera: damunt els faldons.

FESTES DE LA MARE DE DEU DELS REMEIS

El coro, és poc nombrós però selecte. Canta en bon mallorquí. També fa el sermó en mallorquí el nou rector de la parròquia senyor Parets, encara que la missa sia resada en castellà, herència del vell rector qui no en tenia cap de llibre en mallorquí. Endavant senyor rector! El Molinar és i vol continuar essent mallorquí! Els vostres feligresos són mallorquins en la seva majoria, la resta, venguda de totes les contrades de la Península Ibèrica o d'altres nacions europees té ganes d'integrar-se a la nostre comunitat. Vos que no sou de cap partit polític i per lo tant no cercau vots, però que estimau de tot cor aquesta terra, podeu fer molt per a la integració i

l'arrelament dels nous vinguts i dels seus fill, ja nascuts a Mallorca. La llengua catalana, en el seu registre més alt, ha d'entrar a l'església mallorquina del Molinar. La gent emplea la llengua de Mallorca a tot lloc del Molinar; a les manifestacions culturals i deportives, a les interpretacions teatrals que tant agraden a la nostra gent... per tot arreu al Molinar se parla el català de Mallorca. Deixau que a dins l'Església se parli la llengua mallorquina, i parlau-la vos mateis... els mallorquins us estimarem més per això i els altres us respectaran quan veurem que vos també defensau la llengua d'aquest poble, com a capdavanter d'aquest mateix poble que son.

MOLINAR, PELIGRO DE MUERTE

Parecerá una exageración. De acuerdo. Pero ahí está, para pensarlo. Molinar igual a peligro de muerte. ¿A causa de qué? Simplemente, a causa de la carretera que cruza todo el que nuestros abuelos llamaban «riente» caserío. Una carretera cada día más circulada, cruzando una barriada cada día más poblada. Unica protección para los peatones: dos intermitentes que la mayoría de conductores no respetan en absoluto.

Y ahí nos luce el pelo: frecuentes sustos y no menos frecuentes accidentes, mortales algunos, como el muy reciente de un niño de corta edad.

Para niños y personas de edad, el problema es grave. No todos tienen la suficiente agilidad para esquivar el toro de la muerte cada vez que se tiene que cruzar.

Se ha expuesto el problema ante las autoridades competentes y, pese a indudables gestos de buena voluntad, nos tememos que el fantasma de las competencias o de una burocracia estéril, serán frenos insuperables para la resolución del caso.

Y ello sería lamentable. Ya sabemos que nuestra barriada no es una de las mimadas de nuestra ciudad. No tenemos turismo, y el nivel de vida «per cápita» no es de los mejores del mundo. Hemos sufrido y sufrimos, la larga espera de asfaltado de calles y la resolución de otros muchos problemas que están ahí, a la vista de quien quiera verlos. Y se han sufrido y se sufren, con esta vaga filosofía «de aguanta y calla» que, injustamente, parece ser normal en ciudadanos de tercera clase.

Pero cuando están en juego vidas humanas, ante un presupuesto de seis o siete miserables millones, creemos que no se puede callar ya.

MOPU, Ayuntamiento, Consell, Gobierno Civil,.... quien sea, tienen la ineludible responsabilidad de solventar los problemas que más afectan al pueblo, porque ese es su cometido. Ahí está una buena ocasión para hacerlo. Queremos creer, aún, en la eficacia de los que tienen la responsabilidad. Que la sangre del pobre niño inmolado hace poco, sea la última derramada en el Molinar, una barriada obrera y pobre, que necesita mucha más atención, y que la pide no como un favor, sino con toda la exigencia de lo que es justo.

PERE BALLESTER MOREY

MOLINAR, PERILL DE MORT

Senyor director: Som el rector de la parròquia del Molinar. Vos don les gràcies per haver publicat la carta de Pere Ballester, que duja en castellà el mateix títol.

Els capellans solem escriure «certificats» Amb aquesta carta vull certificar sa veritat, com un temple, que deia en Pere.

Fà sis setmanes que visc al Molinar i cada setmana hem tengut accidents mortals a la nostra carretera. La setmana passada tres per falta d'un. Es cert que no tots han arribat a la mort, gràcies a Déu; però hi haguessin pogut arribar.

Ademés d'aquest fet mortal, en vull apuntar un altre també molt greu. La carretera de les nostres pors, separa —ja— el Molinar dos pobles: el Molinar de carretera fins a la mar i el Molinar de la carretera fins a la autopista. Quina llàstima que els camins que haurien de fer poble, els divideixin. I tot perquè «qualsevol s'atreveix a passar la carretera» com diuen els majors. I es clar que als nins no els deixam passar tampoc.

Sí, es un vertader escàndol lo que passa amb el nostre «camí» que ni asseres té, i que s'ha convertit en més que una autopista. I dic més, perquè a les autoritats tenim qualche semàfor o pont per passar. En el Molinar no en tenim cap ni un, dins el poble. El de dit es respectat si s'hi troba un policia. Dels intermitents no en vull parlar.

Un temps se va dir que no hi havia el promig de morts —just escriure-ho me fa carn de gallina— idò el terme mig de morts necessari per «obtenir un semàfor»!. Are, les autoritats que hem visitat mos prometen... però pareix que els sis milions no arribaran a sortir. Per altra part, lo que més mos assusta es que pareix que sí, que hi ha diners per arreglar la carretera, asfaltar-la millor, sense semàfors? Així tendrem més cotxes i més morts?

Perquè els moliners no podem tenir semàfors, com els tenen els nostres amics del COLL? Si sa carretera es sa mateixa? Moltes gràcies senyor Director.

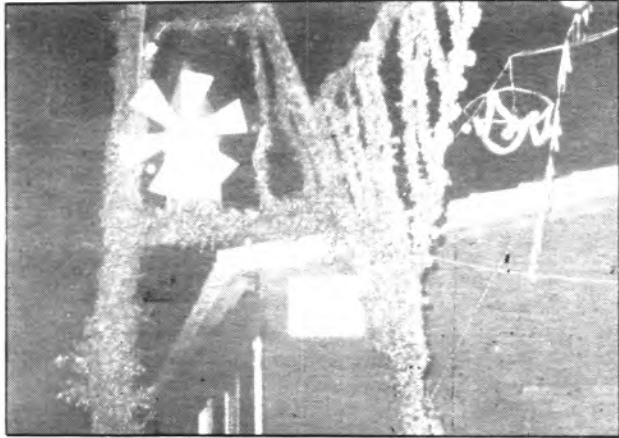
Miquel Parets

En Bernadet Riutort tenia 7 anys justs acabats de cumplir quan un cotxe li va segar la vida a la carretera que xapa el Molinar en dos. En Bernadet, un nin ros d'ulls blaus y cara espavilada, potser seria viu avui si a la carretera del Molinar hi hagués hagut bones aceres, passos de peatons amb semàfors, discos de limitació de velocitat a 40 quilòmetres l'hora, que és cosa normal a dins les poblacions, i guardies municipals que fesen cumplir aquestes normes i limitacions.

Potser el sacrifici d'en Bernadet no serà estèril i l'Ajuntament començarà ràpidament les gestions perquè se duguin a terme les millores necessaries per fer més habitable i segur aquest poble. De totes maneres, als seus familiars, això no els servirà de consol ni els retornarà al fill estimat.

MOLINAR

Calle Bilbao.

La Família Flores, fou una de les qui més activament prengué part a les festes del Carrer Bilbao. Tots se subscrigueren a "S'Arenal de Mallorca". Per això i per ser festosos, surten a la nostra revista.

El bateig d'en Fayos petit se feu a l'església del Molinar, la festa, però se feu al Carrer Bilbao. I va durar dies i mes dies.

Tot el carrer va prendre part a les festes del bateig d'en Fayos.

Cicloturisme: del carrer Vidal al Portitxol i tornada.

Carreres a peu pel nins del carrer Vidal.

Hotel internacional, és el títol de la comedia.

Aquesta senyora fou la agraciada amb el cuixot de la rifa.

LASSER ELECTRONICA

INSTAL·LACIONS I SERVICI TECNIC
Circuits tancats TV, porters automàtics, antenes, imatge, so i telecomunicació.
A Ciutat, Escultor Galmés, 10-D Tel. 253190.
A S'Arenal, Salut, 9. Tel. 266357.

**TOP LESS
ACUARIO**

AMBIENT AGRADABLE
Exèrcit Espanyol, 54
Telèfon 266216
S'ARENAL DE
MALLORCA

Tot és harmonia, placidesa, tot està al seu lloc a les festes de Sant Jordi.

SANT JORDI EN FESTA

A Sant Jordi, varen acabar les festes de la Mare de Deu d'agost amb carreres de cavalls al camp de Ca'n Xaina, mes tard, missa de tres a la parroquia acabada la qual a la Plaça Major hi va haver homenatge a la vellesa. Mossen Gaspar Munar, un capellà molt

vell que abans havia oficiat la missa, va llegir l'Història de Sant Jordi escrita per ell mateix. Una història del poble de Sant Jordi ben interessant que és possible que apareixqui com a serial setmanari de la comarca que és "S'Arenal de Mallorca" o que

sia editada i repartida pel poble. Una història ben interessant, amb moltes dades tretes dels arxius, que ens aclareixen els nostres orígens i l'origen dels toponims de la nostra contrada. S'Aranjassa, per posar un exemple, és un nom aràbic, aranja que en mallorquí és toronja.

El Pare Munar, un historiador de renom, va llegir la Història de Sant Jordi

A l'oferta, un nin i un anina, ofrendaren una canastra amb els fruits de la terra.

-No l'apleguis, Joanet, que te sabrà greu.

PERRUQUERIA KATI

BERENGUER DE GIRALT, 5 SANT JORDI
Tel. 266813

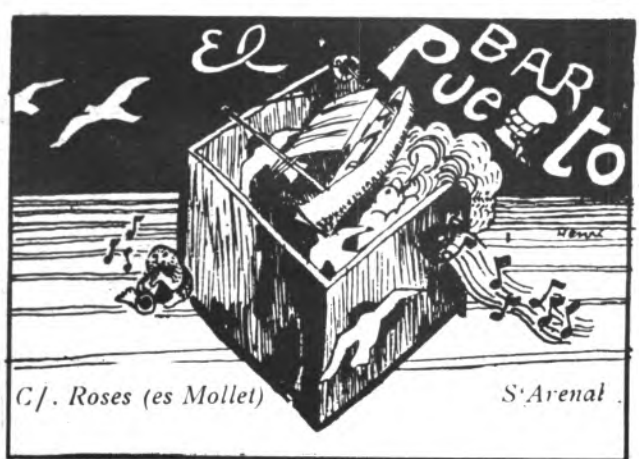

Tiraram a sa mamà, és mes fàcil!

**ESCOLA
D'INFANTS
PETITÓ**

Plaça Reina
M.ª Cristina s/n.
Tel. 26 68 15 - S'ARENAL

C/. Roses (es Mollet)

S'Arenal

BARBACOA SA MASIA

Carns i aus a la brasa.
Carrer de Sant Cristòfol n. 65
Davant l'Església de S'Arenal.

Floristeria IRI

SERVICIO INTERFLORA

DIGALO CON FLORES
SAY IT WITH FLOWERS
DITES LE AVEC DES FLEURS
LASST BLUMEN SPRECHEN

Digau-ho amb flors.

Av. Bartolomé Riutort, s/n.
Tels 26 23 59 - 26 49 44
Ca'n Pastilla
PALMA DE MALLORCA

PRIMER PREMI "BOT DE GRANOT"

Convocat per l'Associació de Pares d'alumnes i Amics del Col·legi públic de Sant Jordi amb motiu de les Festes d'Agost, va tenir lloc a la Plaça Major de Sant Jordi el Primer Gran Premi "Bot de Granot".

Pogueren participar totes les persones de menys de 16 anys i cada participant ho pogué fer amb un màxim de tres granots o Calàpots, tant mascles com femelles.

Els participants s'havien

inscrits prèviament al concurs, cada granot o calàpot amb un nom o malnom juntament amb l'entrenador.

El joc consistí a posar el granot el bell mig de la plaça, l'entrenador li donava l'atsús i la bestiola donava tres bots. El que els donava més llargs era el guanyador.

Participaren un total de 40 entrenadors, —de manco de 16 anys, com he dit abans—, amb granots i calàpots que havien agafat

del safareix del seu hort. Cent granots pregueren part a la competició que com totes també fou accidentada. Un dels granots quan havia de partir fa sofrit un infart i va quedar mort. Tots els altres donaren grans bots davant la mirada i l'expectació de tot el poble de Sant Jordi i de gent arribada dels pobles de la rodalia.

El primer premi banda pel granot i trofeu per l'entrenador fou aconseguit pel granot de nom Guillem que entrenava na Margalida Ramis, el segon premi, trofeu per l'entrenador, fou aconseguit pel granot Mallorquí que entrenava na Catarina Ramis i el tercer premi, fou pel granot Karl Lewis entrenat per Guillem Mascarró.

Els tres bots reglamentaris foren 210, 190, i 180 centímetres respectivament.

Unes carreres, una modalitat de competició que, per la seva espectacularitat, per la seva emoció, promet tenir continuïtat les festes de l'Estiu de l'any que ve.

MATEU JOAN I FLORIT

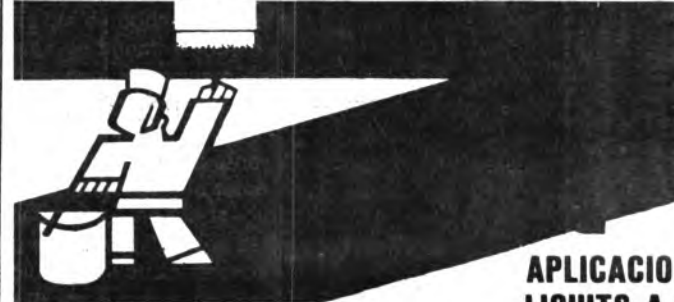
Tir al plat, dins la programació de les Festes de Sant Jordi, una vegada acabat el tir, la fotografia de rigor dels tiradors locals que mostren orgullosos els trofeus aconseguits.

AGENT OFICIAL: BARTOMEU JAUME I NADAL
A S'ARENAL, SANT CRISTOFOL, 6 TEL. 260001
A LLUCMAJOR, HISPANITAT, 17-16 TEL. 660140

Renault 14

PINTURES A. MESTRE

MOQUETES
PAPERS
PINTURES
REVESTIMENTS

APLICACIO DE PLASTICS
LIQUITS A LA CONSTRUCCIO

EXPOSICIÓ I VENDA C/. CANNES. N.º 27 - TEL. 490264

Art i Joia

Rellogeria. Joieria. Argenteria. Objectes de real.
Trofeus. Gravats. Preus de Fàbrica

Avda. del Cid, 82
☎ 419965

SON FERRIOL

**KING'S
FRIED
CHICKEN**

L'EXQUISIT
POLLASTRE FRIT

**ANTONI AMENGUAL I
MARI CARMEN GARCIA**

AVINGUDA NACIONAL, 7 (ENTRE BALNEARIS 7 i 8) APARTAT 17 —
S'ARENAL DE MALLORCA— TEL. 266562

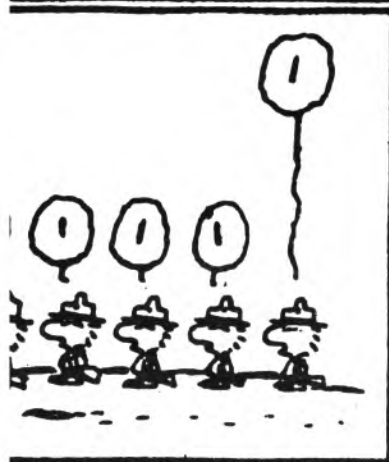

Alevins de Sant Jordi.

Alevins del Coll d'En Rebassa.

COPY

AMPAMENT D'ESTIU

Principis del passat agost i durant dues dies hi va haver acampament de santjordi i santjordi al Port de Manacor i allotjats entre els 16 anys passades aprop de la dins un pinar de Catra dins tendes de iya per a quatre o nc persones.

Fou molt divertit, —ens ho conten un estol dels qui hi eren,— començarem fent net el nostre redol, de la brutor que hi havien deixat els excursionistes que hi havien passat abans, ho deixarem tot ben net, ecologistes que som. Allà ferem treballs manuals les femelles i els mascles deixarem la platja ben neta. Les

monges i altre gent gran feien el dinar i el sopar, els joves el serviem i escuravem els plats. Els vespres feiem "foc de nit": històries, acudits, petites representacions teatrals... Coneixerem la natura, la història de la comarca... aprendrem a estimar un poc més aquesta terra nostra de Mallorca...

A la Plaça Major de Sant Jordi, els alevins del poble, jugaren partits amistosos amb els alevins del Coll, del Coll d'en Rebassa. Les nines del poble entregaren trofeus als capitans dels dos equips. Un aconeximent deportiu dins les festes de la Mare de Déu d'Agost a Sant Jordi que fou presenciat per quasi tot el poble. Sortats els pobles com Sant Jordi i Son Ferriol que tenen Places grans on s'hi pot construir un camp de futbol. Un camp de futbol al bell mig del poble. Sortats els habitants d'aquests pobles, no massa grans on la gent se coneix, se respecta i s'estima.

Can Felip

SANT JORDI

PAELLA	
ARRÓS BRUT	
TRUITA ESPANYOLA	
TRUITA FRANCESA	
TRUITA AMB PERNIL (JAMÓN)	
ENTREMESOS	
SOPA DE BROU (SOPA DE CALDO)	
SOPES MALLORQUINES	
FRIT	
CALLOS	
LLOM (LOMO)	
COSTELLES DE XOT (CHULETAS CORDERO)	
COSTELLES DE PORC (" CERDO)	
POLLASTRE (POLLO)	
CONILL A LA PLANXA (CONEJO PLANCHA)	
PORCELLA (LECHONA)	
SÍPIES (SEPIAS)	
COSTELLES DE VADELLA (CHULETAS TERNEKA)	
GUÀTLERES PLANXA (CODORNICES PLANCHA)	
GUÀTLERES AMB SALSA (" CON SALSA)	

Una passa més cap a la normalització lingüística: el menú escrit en català, amb aclaracions en castellà, per si qualcú no ho enten.

Abans de començar la lliga i amb motiu de les festes, partits amistosos a Sant Jordi. Aquesta vegada contra el Pla de Na Tesa.

L'equip del Pla de Na Tesa, que prengué part al torneig de futbol organitzat amb motiu Festes de Sant Jordi.

ELS ANGELOS EN AL CINQUENA JORNADA DE LLIGA

Procedent de l'Atlètic Balears i del S'Arenal, en Capellà ha fitxat enguany pel Sant Jordi.

Els nins de les Meravelles acudeixen a la Porcúncula a fer els seus partits de futbol. A les Meravelles no hi ha camps de

Partits amistosos de bàsket entre arenalers. Quan se feder

**EL BRITANIA,
CAMPIO
D'HIVERN**

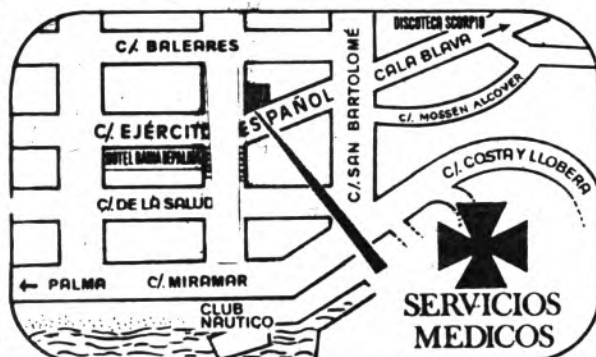
	I	G	E	P	GF	GC	Ptos.
Britania	5	3	2	0	30	12	8
Far W.	5	3	2	0	18	14	8
Hole	5	3	1	1	21	7	7
Chaplins	5	2	1	2	13	14	5
Picadilly	5	1	0	4	12	37	2
Drift	5	0	0	5	6	16	0

El torneig està a la meitat, el Britània, empatat a punts amb el Far West, se proclama campió de la primera volta, per millor golejatge. Ara manquen 5 setmanes per acabar aquesta lliga. En pròxims números continuarem donant

les taules classificatòries i comentarem aquesta lliga d'estiu, que aixeca comentaris tant entre els arenalers com entre els turistes.

ADOLF DE VILLAROA

SERVEIS MEDICS URGENCIES LES 24 HORES

CARRER TERRAL, 52 TEL. 490011
S'ARENAL DE LLUCMAJOR

Floisteria

IKEBANA

SERVICI I DECORACIO A DOMICILI
SERVICI INTERFLORA

Avda. Nacional, 19
Tel. 26 66 68 S'ARENAL DE MALLORCA

FOTO-CINE-EST

Kama

Fotocòpies a l'acte
Reportatges foto-ci
Carnets color
Industrial
Publicitària
Material fotogràfic
Servei de revelat
per a l'aficionat
Camí de les Meravelles

RIU Centre

Tel. 269416
S'ARENAL DE MALLORCA

DE SANT JORDI A CURA A PEU

Pel dia 18 de setembre hi ha previst una diada ja famosa i popular a Sant Jordi "De Ca'n Peixet a

Cura a Peu". Una diada parecuda al també famós "Des Güell a Lluc a Peu", una diada però,

aquesta dels Santjordiers, més íntima, només per la gent d'aquesta comarca on S'ARENAL DE MALLOR-

CA és llegit i entés.

La partida serà a Sant Jordi, devan Ca'n Peixet, enfilará pel camí de Bini

Salom, seguirá pel de Son Mandivi, Sa Comuna d'Algaida, camí de Son Canals, Punxuat, camí de Galdent, Son Roig, i carretera de Randa. Vint quilòmetres, un camí per no cansar-se massa, a peu i en bona companyia. Com és natural hi haurà cotxes granera pels qui se cansin i amb l'acces per si són necessàries. A la tornada hi haurà autocars que seran gratuïts si les gestions fetes per l'amo de Ca'n Peixet devan el Consell de Mallorca donen els resultats que s'esperen.

—Com va començar això? Demanam a l'amo En Pere Peixet.

—Varem començar ara farà dos anys i forem 180 els qui partirem a peu, l'any passat ja forem 320 i, amb els qui hi anaren en cotxe passarem dels 700 els qui ens reunirem a Cura.

—Quines previsions hi ha per enguany?

—per enguany tenim previst esser mes de 500 els qui partirem a peu, has de tenir en compte que hi ve gent de Sant Jordi, la Casa Blanca, S'Aranjassa, Son Ferriol, de S'Arenal i d'altres pobles de per aquí aprop.

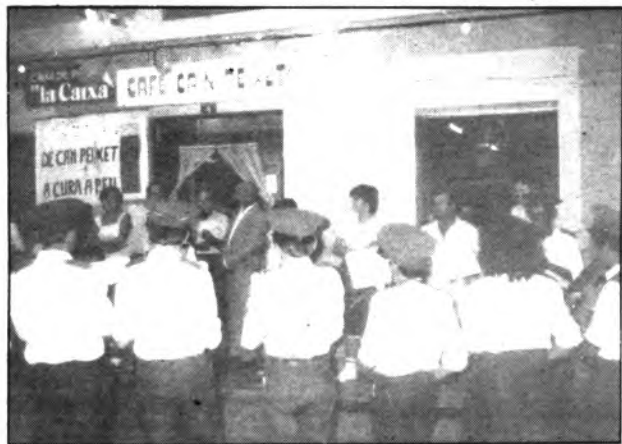
—Quien temps dura el trajecte?

—partim a les 5 de la matinada i arriban a les 9,30, descansen un poc i a les 11 hi ha balls mallorquins, a càrrec dels dançadors de Sant Jordi, missa de campanya especial per la Trobada i a continuació dinar; els dinar podrà ser al restaurant de Cura a base d'arròx brut, escalop de vadella, gelat i coca pujada, o a base de picnic, previ a l'haver comprat les bulletes corresponents. També s'hi pot anar pa a taleca. Davers les 3,30 de vallada de Cura en autocar.

Abans de sortir, l'amo de Ca'n Peixet convida a Café amb llet i ensaïmades calentes, pel camí hi haurà tres llocs on les cases de begudes convidaran als caminants.

Una diada, que de cada any cobra força, una anada a peu a Cura que per no esser massa lluny i per ser el participants tots de la mateixa comarca per ser ben gratificant i pot estrenyer més els llaços d'amistats i companyonia entre els qui habitam aquesta comarca.

MATEU JOAN FLORIT

L'any passat, la banda de música d'Algaida va amenitzar la sortida.

El símbol de Ca'n Peixet és el peix. Essencial estimat Watson!

En Pere Peixet donà l'atsís!

Una gernació prengué la sortida. Enguany serem mes encara.

Una aturada a Randa.

La jove de Ca'n Peixet ja està preparada per a la Diada d'enguany

Les netes d'En Pere Peixet també hi eren.

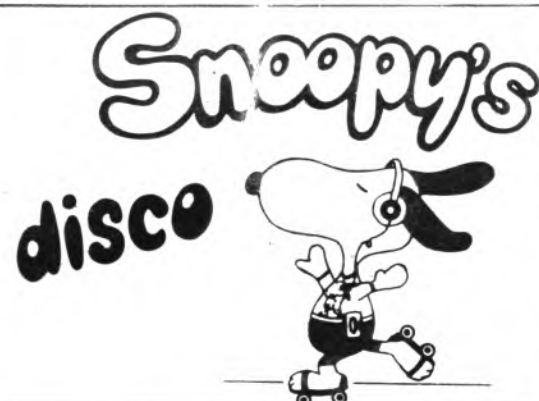

El personal dels balnearis de la Platja de S'Arenal, agraeixen la bona acollida que els ciutadans, llumajors i arenalers els dispensen.

Sempre al vostre servei.

LA DIRECCIÓ

Son Verí
S'ARENAL DE MALLORCA

FÚTBOL DEL MOLINAR

En Joan Adrover i Adrover, directiu del Fútbol del Molinar ens ho conta:

Tenim alevins, infantils, Jovenils i Primera Regional Preferent. Els més petits són del Coll d'En Rebassa.

—Com és que fugireu del Coll?

—Al Coll teniem el camp a Ca Na Paulina, la federació no el mos va admetre perquè no estava tancat, cercarem un camp i el Rotlet el mos va donar amb la condició que el planter que noltros cultivaven passàs al seu equip.

Al principi ens va sebre molt de greu, haver de fugir del Coll, ara, però, n'estam molt contents.

—La distància no us perjudica? Perque supos que els jugadors són del Coll.

—La distància no té importància en absolut, el Coll i el Molinar estan quasi afegits, a més, aquí tenim jugadors del Coll, del Molinar, S'Arenal, Sant Jordi, Son Ferriol i Ciutat.

—Abans teniu un Club al Coll d'En Rebassa amb una directiva. Que n'heu fet de tot això?

—El Club al Coll s'enomenava Torre d'En Pau, ara, ens hem fusionat amb el Rotlet i el Club se diu TORRE D'EN PAU-ROTLET, la cosa va molt bé, temim 80 jugadors que s'ho passen molt bé. Temim el camp ocupat quasi sempre. També tenen empu el camp els jugadors del Club de Fútbol Molinar, el Molinar té dos equips: juvenils i primera Regional. De totes maneres el Rotlet té un contracte amb el Propietari del Camp, que és l'Ajuntament de Ciutat, un contracte per 20 anys.

OLAF

EL TERRIBLE

Les autoritats hi foren, enguany seran les mateixes i, el president del Govern, senyor Gabriel Canyelles

FESTA MALLORQUINA A SON FERRIOL

Com en anys anteriors, l'Agrupació Folklòrica, Revetla de Sant Antoni, organitza la II FESTA CULTURAL MALLORQUINA.

Enguany, però, la practica totalitat del poble de Son Ferriol participa amb molta il·lusió als preparatius d'aquesta festa: els grups d'esplai Teix i Tramuntana, la Associació de Pares d'Alumnes del Col·legi Públic Creu Vermella i la Associació del Col·legi Sant Antoni Abad. La Associació de Veïnats Sant Antoni... també hi col·laboren les Religioses Teatines i els membres del Club d'Ancians.

La Festa, enguany té les subvencions i col·laboracions del Govern de les Illes, Consell de Mallorca, Excel·lentíssim Ajuntament de Ciutat, Sa Nostra, i la col·laboració especial del fons social de la Cooperativa TABYR.

Enguany ferem un homenatge a la bandera de les nostres Illes. Cinc mil banderes quadribarrades s'instal·laran als carrers del nostre poble. Hi haurà amollada de colomes misatjeres, globus i, gloses de Mestre Pep S'Estrell.

PROGRAMA DE
II FESTA FOLKLORICA
CULTURAL
MALLORQUINA

Son Ferriol, 4 de Setembre

A les 4,30 h.— Arribada de totes les agrupacions.

A les 5,30 h.— Cercavilles, amb totes les agrupacions ballant, acompanyades de la banda de música i xerimers.

A les 6,30 h.— Arribada d'autoritats a la Plaça de l'Església.

Excmo. Sr. President del Govern de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.

D. Gabriel Canyelles.

Excmo. Sr. President Consell Insular de Mallorca.

D. Jeroni Albertí.

Excmo. Sr. Batle de la Ciutat de Mallorca D. Ramón Aguiló.

ACTE DE PRESENTACIÓ GENERAL

A les 6,45 h.— Amollada d'un colom misatjer, a carrec d'un component de cada grup; en senyal de pau i germanor.

I gran amollada de coloms misatjers a carrec del Club Colombòfil de Marratxí.

A les 7 h.— Paraules de presentació de la festa a càrrec de mestre Pep Vidal "S'Estrell".

Paraules de les autoritats inaugurant la festa.

Actuació conjunta de totes les agrupacions ballant el bolero mallorquí.

ACTUACIÓ DELS GRUPS

Tres balls escollits (distints per cada grup)

Abans de l'actuació de cada grup; presentació en poques paraules del grup,

i dels balls que interpretaban.

La banda de música, els grups musicals de cançó mallorquina, i els canautors, actuarán intercalats entre els grups de ball de bot.

PARTICIPEN

Aires de MontisionPorreres
Revetla D'Inca Inca
Escola de balls de . . Calvia
Escola de balls de Bunyola
A. María Salud . . M. Salud
Aires de Pagesia Sant Joan
Puig de Bonany . . . Petra
Rondalla Bellver . . Ciutat
S. de Tramontana P. Sòller
G. Cosiers S.S. . S. Sardina
Estel d'es Coco . . Lloseta
Revetla de S. Antoni . . S.F.

GRUPS MUSICALS DE CANÇO MALLORQUINA

Catalina Mateu i el seu grup de Sòller.— Sòller
Música Nostra.— Ciutat.
Banda de Música d'Algaida.— Algaida

CANT-AUTORS MALLORQUINS

Jaume Sureda.
Miquel Angel Rubert.
Tomeu Penya.

Final: "La Balanguera" (cantat per tots).

Apagats els llums i encenent bengales especials.

Note: La comisió se reserva el dret de modificar el programa si les circumstàncies així ho requereixen.

Tots els actes son gratuïts.

L'any passat, la festa oferia aquesta panoràmica.

INAUGURACIÓ DEL DISPENSARI

Dia 10 de setembre a les 6 de l'horabaixa, sota la organització de la Associació de Veïnats de Son Ferriol, tindrà lloc la inauguració del recent construït dispensari.

Estan convidats a aquesta inauguració el President del Govern de les Illes, senyor Canyelles, el President del Parlament, senyor Cirerol, el President del Consell de Mallorca, senyor Albertí, el batle de Ciutat, senyor Aguiló, el Gover-

nador de les Illes, senyor Martín, el Delegat de Insalut, senyor Marqués i altres personalitats.

Hi haurà parlaments de les autoritats i a continuació se servirà un refresc, mentre tant, amenitzarà la inauguració la Agrupació de Balls de Son Ferriol.

Una diada festiva, una inauguració que quedarà per sempre a la història de Son Ferriol.

SON FERRIOL

AVINGUDA DEL CID, 10

TELEFON 243732

PRIMER TORNEIX DE FUTBITO SON FERRIOL

Aquesta quinzena passada, ha tingut lloc el primer torneix de futbito Son Ferriol. Un torneix jugat entre cases comercials i penyes de la comarca. La classificació final ha estat la que segueix: 1 Kron, 2 J. Motos Más, 3 Tallers Vallespir, 4 Beluxistan, 5 Penya del Mallorca, 6 Honolulú, 7 Tallers Font, i 8 Fio Tecnic.

L'equip del Kron ha guanyat aquest torneix, ha guanyat per estar format amb jugadors que juguen a equips de categoria.

La gent tenia l'esperança que guanyés l'equip de Tallers Vallespir que s'ha hagut de conformar amb un tercer lloc. Un bon paper han fet els allots del J. Motos Más que han quedat en segon lloc.

El torneix s'ha desenvolupat sense massa incidents, només un esquinç a la cama i un braç romput a n'en Ramón Sintes de J. Motos Más. En Ramón és la màxima figura d'aquest equip. També va sofrir un esquinç a un peu n'Eduard de tallers

Vallespir en un altre dels partits.

Estam d'acord que el futbito es un joc prou dur, de totes maneres en dues ocasions se feu joc brut i aquestes són les conseqüències.

Per altre part, aquest torneix ha estat un èxit total, molt de públic, cosa no gens estranya donat la situació del terreny de joc, al bell mig del poble de Sant Jordi.

MATEU MAS I SEGUI

Aquest nín de Son Ferriol un jugador excepcionalment ràpid i més minuts té la a l'aire sense que mai to terra. S'hen parlarà d'infant, i si no, al temps!

FORA DE JOC

Astúcia de novell

El jove autor va telefonar l'editor i li va dir:

—Aquest cop us he preparat una trampa i hi heu caigut amb les quatre potes. Era un parany que no podia fallar! Ja imaginava que retornàveu els meus originals i me'ls refusàveu sense haver-los llegit, però ara en tinc una prova: vaig enganxar entre si les pàgines 34, 35, 36 i 37 i les 88, 89, 90, 100, 101, 102 i 103. em torneu el mecanoscrit, em dieu com sempre que no us agrada, i em consta que no l'heu llegit. Us he enxarpat!

—Calma, jovenet! No cal pas que em mengi el lluç sencer, si vull saber si és podrit o no!

La petita diferència

Les dues de la matinada va sonar el telèfon a cal senyor Querolera. No feia ni mitja hora que era al llit. Una veu desconeguda li va demanar:

—Vós sou l'amo del bar «Flor d'Estiu»?

—Sí senyor? Què passa?

—Perdoneu, senyor Querolera. Solament volia saber a quina hora obriu l'establiment.

—A les nou del matí.

—Moltes gràcies.

El senyor Querolera va tornar al llit malhumorat; l'havien despertat per aquella idiotesa! Però allò no era pas tot: a quarts de quatre va tornar a trucar el telèfon. El senyor Querolera el va despenjar i treia foc pels queixals.

ho sospitava: era la veu de l'altra venguda. Però ara quequejava un xic:

Perdó. A... a quiquiquina hora m'heu dit que obriu el bababar?

—A les nou! I feu-me l'obsequi de no molestar-me més!

A les cinc i deu hi va haver el tercer cop de telèfon. Ara l'inoportú ja estava completament torrat i el senyor Querolera ho va flairar de lluny. Va preguntar exasperat:

—Què rediables voleu, ara?

—Sasasaber aaaaaaaa quiquiquina hohohohora oooooo...

—L'obro a les nou, però ja us dic des d'ara que vós no hi entrareu ni a les nou, ni a les deu, ni mai. Esteu completament borratxo i com em dic Joaquim Querolera que no hi entrareu!

—Sisisiiiiii jo nonono hi vuvuvull entrar! Jo oooooo peeeeen vuvuvull sortir!

Ensulsiada

—He fracassat amb la Pauleta. No vol saber res de mi.

—No t'ho prenguis massa a la valenta. Molt sovint el «no» d'una dona més tard es converteix en un «sí». Tinc més experiència que tu, creu-me!

—Potser sí que a un «no» li passa això que dius. Però si ella en comptes de «no» fa «Ai, uix! Ecs!», com t'ho has de prendre?

La primera comanda

Va entrar com a corredor d'una companyia que manufacturava objectes de plàstic. Fatxenda, assegurava que era molt bon venedor i el gerent el va voler posar a prova fent-lo visitar un botiguer intemperant, que mai no els havia comprat res.

—Proveu fortuna amb l'amo de «El Lleó Blau». Us estrenareu vós i, si aconseguim alguna cosa, haureu estrenat la nostra empresa. Us aviso per endavant que l'amo és un home molt malcarat i violent.

Va agafar el mostrari i el catàleg i se n'hi va anar. Va tornar somrient i el gerent se'l va mirar estupefacte. Al capdavall va preguntar:

—Com us ha anat?

—Fantastic! M'ha donat dues ordres.

—Extraordinari! Dues ordres de compra?

—No. La primera, d'anar a fer punyetes i la segona, de no acostar-me mai més a «El Lleó Blau».

Els nens de la meva escala

A la meva escala hi viu un lleó, la qual cosa fa una grossa majestat. No cal que expliqui que, cada cop que surt o entra, deixa garratibats els veïns, bé prou que ho deveu imaginar. Hi ha gent que no compartiria l'ascensor amb ell per res del món. hi ha, fins i tot, estadants de l'àtic o el sobreàtic que prefereixen fer l'ascensió a peu abans d'arriscar-se a pujar amb ell en la gàbia dels senyors Cardellach i germà.

S'ha dit i reiterat que les aparences enganyen i el lleó de la meva escala n'és un exemple atíuor. De debò, és un home disfressat de lleó o una pell de lleó amb un home dintre. És comprensible, però, que ningú no es vulgui arriscar a comprovar-ho de prop. i els qui els coneixem bé i ens hi atansem i l'amanyaguem, sabem que és incapaç de devorar ningú. O, potser, que aquells que realment devoraria naveguen per una llunyana òrbita. D'altra banda, quan heu vist que faci mal un lleó que escriu? Un lleó que escriu,

que treballa i que investiga bon cament, que costa qui-sap-lo d'abandonar el llibre que llegeix a la seva taula de treball? Jo, que de go quatre petricons d'adrenalina ensopego amb un gos desconegut en vesso ni una sola gota quan amb l'Antoni Serra i Bauçà, que és el nom del meu veí lleó.

El Bauçà que duu de segon cop probablement m'estalvia d'aclarir parlo de un lleó mallorquí. L'he justament a Ciutat de Mallorca, acte multitudinari, a la plaça Major un grup ben organitzat i ben informat maldava per sabotear l'acte. Allà era a la vida mallorquina encara això no obstant, l'afiliació dels badors. Però en Toni Serra —ja que era l'orador— en coneixia la ció i la filiació. Aquell vespre, mant el micròfon com si fos el d'una llança, havia fulminat els senyors. Havia entrat en joc, suament, la seva condició lleonina aplaudiment total de plaça Major una ovació major!

Jo, mentrestant, pensava com majestuós que aquell lleó r'hagués escrit la seva extraordinària proximitat a Gabriel Alomar, i, contrapunt, el Quartet per a una dècia. No podia pressentir, és que més tard se us despenjaria a Rapsòdia per a una nit de Wal. Estimo el lleó de la meva escala, puc fer més.

Avel·lí Artís- (Ninots de TIS)

PLA DE NA TESA

EL GRUP "AIRES DEL PLA DE MARRATÍ" REPRESENTARÀ LES ILLES A PUERTO LLANO

El dia 24 d'agost, el grup de balls mallorquins, Aires del Pla de Marratxí, del Pla de Na Tesa, anaren a Sóller a representar les nostres Illes a la Festa Folklorica Internacional que cada any se celebra a la vall dels tarongers.

Ara, els dies 9, 10 i 11 de setembre, representaran a les Balears al certament nacional a celebrar a Puertollano (Ciutat Real), subvencionats per l'Ajuntament de Marratxí. El grup del Pla de Na Tesa, serà la embaixada de Marratxí i de Mallorca a terres castellanes.

L'Ajuntament, ja va enviar dies passats, siurells, geres brodades i tota casta de ceràmica elaborada a la contrada, a la exposició que pels mateixos dies del mes de setembre s'organitza a Puertollano.

Al Camp de Ca'n Gaspar, torneix de futbol amb motiu de les Festes del Pla De Na Tesa. No sabem qui ha guanyat, allò que és important, és que els allots de la comarca han participat, han lluitat per aconseguir la victòria i han guanyat els millors.

SNOOPY

AQUI LA PORCIÚNCULA, CENTRE RELIGIÓS FRANCISCÀ

La nostra Província franciscana te obertes a Madrid cinc Comunitats amb les seves respectives Parroquies i tots els serveis de Dispensaris, Clubs de joves, Centres per a la Tercera Edat, Catequesis. Idò bé, en autèntica mancomunitat de bens, tots els anys dins el mes d'agost arriba a La Porciúncula "la Colonia de Madrileños" que, inscrits i seleccionats a les diverses Cases nostres de Madrid, viuen entre nostros una vintena de dies de vacances i distracció. Es com treure el premi de viatge dins el "Concurso Un, dos, tres" i no la carabassa d'abans. Es, en veritat, una extensió més i extra de l'activitat parroquial dels nostros Germans religiosos de Madrid en cola-

boració indispensable amb els de La Porciúncula.

—¿Cuántos años se lleva haciendo esta actividad y experiencia? —le hemos preguntado al coordinador de las últimas, P. Pedro Ribot—

—La empezó el P. Cosme, hará ya unos 15 años. Después, por razones de destinos, la antorcha ha ido pasando de unas manos a otras; el P. Emilio Morales, P. Blas Gómez...; estos dos últimos años me han tocado a mí.

—¿Finalidades que se buscan y consiguen?

—No buscamos nada directamente. Quizás se consiga facilitar unos días de descanso a quienes no los tendrían aquí, demostrando que todas las Comunidades de los Religiosos TOR trabajamos en

conjunto prestándonos servicios mutuamente, más allá de "autonomías" y de intereses partidistas. También, al ser La Porciúncula un lugar de paso de los Religiosos de la Provincia y aún de la Orden, se hace posible un mutuo conocimiento y enriquecimiento entre feligreses y religiosos; la gente siente lo "nuestro" más "de ellos" y al servicio de todos. En fin, por otra parte, se da continuidad a estas estancias veraniegas en La Porciúncula al comprobar el cariño de la gente que viene y la responsabilidad en el uso de Instalaciones, con lo que nos prestamos una ayuda mutua: es como continuar y aún hacer posible y mejor la labor de todo el año...

—¿Número que viene,

aproximadamente?

—Este año son 135 en total, que es lo que permiten las instalaciones de que aquí disponemos. Sobre este número se ha ido variando cada año.

—¿Y qué opinión, pienso, les merece nuestra acogida y el ambiente que encuentran aquí, en el Arenal, en la Isla?

—¿No estamos en democracia? Pulsa el parecer de ellos; que cada uno opine por sí mismo.

Efectivamente, nos hemos aproximado a algunos jóvenes, mayores... Eso nos han dicho:

—Me lo paso bien aquí; somos 5 en total de familia; mis padres, hace 14 años vinieron en viaje de novios a Mallorca; ahora hemos repetido todos —me ha confesado Antonio Tor-

nero, de 13 años, de Moratalaz y, quizás, algo mallorquín— ¿Opinión de La Porciúncula? —Bien.

—Como estar en el paraíso; de verdad, estoy encantada —nos dice la señora Teresa Rosado, de 60 años, en su primer año viniendo aquí.

—Con ésta he venido 4 veces —nos manifiesta el Sr. Benito Arribas Sanz, de 75 años. Y le vemos emocionado cuando dice: ¿Opinión? Muy bien, muy buena; estoy muy contento.

Mari Carmen Santos, 43 años, de Madrid-18, 6 años viniendo con la familia...; le pido su opinión para acabar el "muestreo": ahora mismo no sé que decir; estoy jugando el campeonato de tute y... Pregunta a mi marido que

se explicotea mejor. ¿Opinión mala? ¡Qué va! Cuando repito, imagínate, estúpida...

Playa, mar; sol, pinos; campeonatos de tute, mus; encuentros de fútbol entre solteros y casados... En fin, todo lo que el cuerpo puede aguantar. ¡Ah, y sin descuidar el asunto de la comida que cuida Guillem Bauzá! Y otro aspecto a reseñar: los actos religiosos diarios de la Comunidad están mucho más frecuentados que de costumbre ¡Es como si en La Porciúncula cada día fuese domingo! Hasta nosotros hemos empezado el reportaje en lengua mallorquina y... nos hemos pasado al castellano: ha sido un servicio más.

FRAY ADOLFO DE VILLARROYA

CONTARELLA PAGESA

Després d'aquella guerra que hi hagué a Espanya que enfrontà a germans contra germans, tot per culpa de la punyetera violència i dels que sembla que disfruten de practicar-la, contem els vells amb memòria, que no són tots, però són més dels qui vos pensau, sí, després, la postguerra fou tant o més esgarriadora que la mateixa guerra. La gent ja no es moria a les trinxeres, esmicolada, esclafida pel foc i la metralla, però, els rosses, l'angúnia, la mala nutrició, la melancolia dels exilats, que es morien de tristor, com els canaris, (eh, Antoni Machado?), la manca dels més mínims serveis de salut, i quan l'assistència social era ben dirigida als qui sabien acallar el cap i humiliar-se, deia, feren néixer malalties noves, desconegudes fins aleshores.

Comparegué la fam anunciada pels oracles que deien que quan els homes agafen el fusell en lloc de l'arada, recullen sang i odis, mai per mai civada.

Comparegué la fam anunciada. Fam de tot tipus, però sobretot física. Fam talment. Sense eufemismes.

Després, la segona guerra mundial i el bloqueig internacional contra el general dictador, agreujaren encara més la difícil recuperació.

Mallorca, desgraciadament, no va ésser una excepció. Ho passaren més de metre, els nostres pares, els nostres padrins. Més que res a Ciutat. Cartilleta de cupons de racionament per a qualsevol cosa. I a fer coa. La coa del pa, la coa d'allò que semblava cafè, la coa del petroli pel fogonet, la coa per al sucre; el sucre aquell de remolatxa, roig i mantegós, que a ningú agradava, però se l'havien de menjar perquè no n'hi havia d'altre, i ara, vatua el món que en dona de voltes la truita!, el serveixen com una exquisita macrobiòtica als restaurants naturistes..., no et dic!, es feia coa per a tot. No era com ara, no, que sols feim coa per anar al cinema o per pagar l'impost de circulació!

Als pobles, qui més qui menys surava a forna de dos solcs de cebes, tres de cols, dos de mongeteres, quatre de guixes... Gairebé tots tenien hor-

tet propi, o llogat, o a mitges, i més o manco tothom podia nodrir la niarada.

Amb qualque salvetat. Una d'aquestes salvetats és la que motiva les presents línies.

A un poble magretxo i petit de la plana mallorquina, els dits temps de la fam, hi vivia un menestral, un fuster de feina grossa, que no en tenia cap d'hortet. El seu únic hort eren el banc de fuster i les quatre eines familiars.

Tenia tres fills petits, el major de devers vuit o nou anys, que ja començava a ajudarli una miqueta.

Poc més, poc menys, es defensaven. Doblers, cap ni un, però, aquí tens el mànec del covec, aquí tens una taleca de ciurons. M'enteneu?

Succeí que, un dia malhaurat, aquest home havia anat a triar llenya a l'ullastrar amb el carretonet, quan, alguna cosa alçurà la somera, féu un mal gest, enganxà amb la roda alguna pedra de la vorera de la camada i, tru-trup, el carro girat i l'amo p'enterra. Es va rompre una cama a dos llocs. El garriguer se n'adonà i el va portar a la vila. I, au, mestre, que avui ja heu

guanyat el jornal.

Al no poder treballar, les llesques s'aprimaren encara més a ca'l fuster. De tot d'una, la gent, els veïnats, els ajudaven un poquet, qui més qui menys no anava sobrat de res, però mira, una maneta els hi donaren.

Després, quan va passar una mesada, i altra, tira-tira els veïns se n'anaren decantant, poquet a poquet. I aquell homonete es va trobar en la positura de prendre una determinació. El va decidir la careta de fam endarrerida dels seus infants. Sí. Aniria a robar. Veïes si hi aniria!

Fet i dit, agafà el fill major (nou anys, ja ho he dit) enganxaren el carro i prengueren cap a la forana. S'aturaren davant un farvar gran, com de tres o quatre quarterades. Era finals d'abril i les bajoques de les faveres feien mirera. Es dirigí al seu fill i li digué:

—Mira, fill meu, veus, aquesta andana de sis solcs de faveres, són nostres. Jo he fet un tracte amb l'amo. Cada vegada que jo t'hi envii, véns aquí i carregues de faves. Però, alerta, sols n'has d'agafar d'aquests sis solcs, que els

altres no són nostres. No en tocassis cap de les altres, eh?

—Sí, mon pare.

I carregaren una senellada de bajoques, que no tocaren voreres, a la taula, bollides, en oli i vinagre. Al dia següent, apa, tornahi, l'allot totsol, que anit hem de fer bajocada. Sí, monpare. I així ho feia, molts de dies a la setmana.

Fins que, un matí, l'amo del sembrat afinà l'al·lot i, encarant-se'l, el va escometre ben fort. I l'infant que no, que anau errat, que vós no deveu ésser l'amo d'això perquè no ho sabeu, perquè mon pare m'ha dit que aquesta camada de sis solcs eren nostres i que no provàs de tocar les altres... I que tac, i que barrac...

L'amo condescendí més que compregué, i al la filla va deixar carregar les bajoques i anar-se'n.

A la nit, l'amo de les faveres, clar, anà a veure el fuster i, una mica bufat i amb paraules aiximateix gruixades, el va reprendre. Que, si tant les necessitava, que les hi hagués demanades! Que allò d'enviar a robar a l'infant

era una poquetat que no tenia perdó. En fi, li va amollar tot el que duia engavatxat.

—Escoltau —li contesta el fuster—, en primera jo no en sé de demanar. Jo estic acostumat a guanyar-me el pa amb aquestes mans, no a demanar. En segona, és tradició a Mallorca que, robar per menjar, no és robar, i aquí, l'amo, feia dos dies que no bufàvem cullera. I en tercera, al meu fill, sí que és veritat que l'he enviat a robar, però estau alerta, que per damunt la desgràcia, per damunt de tot, fixau-vos-hi bé, jo no l'he ENSENYAT a robar! Ell estava i està ben convençut que aquelles són les nostres faveres. Compreneu?

Vaja si ho va comprendre, el pagès. Li regalà aquells sis solcs de faveres. I fins que el fuster es va poder tornar posar en feina, no passaren pus gana a ca-seva. Molts de dies els arribava un senalló de queviures.

Des d'aquell dia, pagès i menestral, menestral y pagès, foren grans amics'

BIEN FLORIT FERRER

HISTÒRIES DEL TEMS DE FAM